

KLIIMAMINISTEERIUM

Kuivade metsade tegevuskava EL kontekstis

EL loodusdirektiiv (*Habitats Directive*)

- **NÕUKOGU DIREKTIIV 92/43/EMÜ**, 21. mai 1992, looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta.
- **Eesmärk ohustatud elupaigatüüpide ja liikide soodsa seisundi saavutamine.**
- Ei sätesta eesmärgi saavutamise tähtaega.
- Tähtaeg tuleneb **EL looduse taastamise määrusest**, mis sätestab, et 2050. a peab rakendama taastamismeetmed 90% halvas seisus elupaigatüüpide esinemisaladest.
- Vastavalt loodusdirektiivi art 17 aruandluse juhistele on **elupaigatüüp soodsas seisundis kui vähemalt 90% elupaigatüübi esinemisalast on soodsas seisundis.**

Soodne seisund

Loodusliku
elupaiga
seisundit
peetakse
soodsaks, kui:

- selle looduslik levila ja alad, mida see levila piires katab, on muutumatud või laienenemas,
- selle pikaajaliseks säilimiseks vajalik eriomane struktuur ja funktsioonid on praegu ja tõenäoliselt ka lähitulevikus olemas ja
- selle tüüpiliste liikide seisund on soodne.

Liigi seisundit
peetakse
soodsaks, kui:

- asjaomase liigi populatsiooni dünaamika andmed näitavad, et liik on oma looduslikus elupaigas elujõuline püsinud pikema aja jooksul,
- liigi looduslik levila ei ole vähenemas ega ei vähene ka lähitulevikus,
- selle liigi populatsiooni pikaajaliseks säilimiseks on olemas piisavalt suur elupaik, mis tõenäoliselt ka tulevikus ei vähene.

EL Looduse taastamise määrus

- Määrus jõustus augustis 2024
- Taastamiskava vorm jõustus juunis 2025
- Taastamiskava esmane versioon tuli esitada **01.09.2026:**
 - aastani 2032 detailne kava
 - aastani 2050 strateegiline ülevaade
- Euroopa Komisjoni kommentaarid - kuus kuud
- Lõplik kava - kuus kuud

Euroopa Komisjoni info: Nature Restoration Regulation Reference Portal

[Info Kliimaministeeriumi kodulehel](#)

Kaitstavate maismaa
elupaikade taastamine

Kaitstavate mereelupaikade
taastamine

Metsaökosüsteemide
taastamine

Linna ökosüsteemide
taastamine

Looduse seisundi parandamise eesmärgid määruses

Agroökosüsteemide
taastamine

Jõgede sidususe
parandamine

Tolmeldaja-
populatsioonide
taastamine

Kaitstavad maismaa elupaigad (art 4)

- Määruse I lisa **mitte-heas seisundis** olevatest **elupaigatüüpide esinemisaladest** (samad elupaigatüübid, mis loodusdirektiivis) tuleb taastamismeetmed ellu viia ja vajadusel taasluua ning inventeerida teadmata seisus elupaigatüüpide esinemisalad
- Loodus- ja linnudirektiivi **liikide elupaikade** jaoks kehtestatakse taastamismeetmed, mis on vajalikud, et parandada nende elupaikade kvaliteeti ja kvantiteeti ja sidusust
- **Aastani 2030 võib eelisjärjekorras taastamismeetmeid ellu viia Natura 2000 aladel**

Tegevus/aasta	2030	2040	2050
Taastamismeetmed seisundi parandamiseks	30%	60%	90%
Taastamismeetmed taasloomiseks	30%	60%	100%
Teadmislünkade täitmine	90%	100%	

Taastamist vajavate elupaigatüüpi de/liikide elupaikade valikul lähtutakse

- [Loodusdirektiivi artikkel 17 aruandest 2019-2024](#) – liikide/elupaigatüüpide seisund (ebapiisav, halb), halvas ja teadmata elupaigatüüpide pindala, elupaigatüüpide soodne võrdluspindala on suurem kui praegune pindala
- [Linnudirektiivi artikkel 12 aruandest 2019-2024](#) – asurkondade lühiajaline, pikaajaline trend (arvukus langev)
- Konkreetsete taastamisalade valiku aluseks on elupaigatüüpide/liikide tegevuskavad, alapõhised kaitsekorralduskavad

Loodusdirektiivi art 17 aruandlus (2019-2024)

- **Looduskaitseline seisund** on kas soodne, ebapiisav, halb või teadmata
- Looduskaitseline seisund hinnatakse **nelja näitaja** põhjal:
 1. Levila ja levilamuutus (soodne, ebapiisav, halb, teadmata)
 2. Pindala ja pindala muutus (soodne, ebapiisav, halb, teadmata)
 3. Struktuur (hea, halb, teadmata)
 4. Tulevikuväljavaated: levila, pindala, struktuur (hea, ebapiisav, halb)
- Koondhinnangut mõjutab kõige nõrgem hinnang mistahes näitajal

Looduskaitseline seisund 2018/2025

	CS 2018	CS 2025
9010 Vanad loodusmetsad	U2	U1
9020 Vanad laialehised metsad	U1	U1
9050 Rohundirikkad kuusikud	U1	U1
9060 Okasmetsad oosidel	U1	U1
9180 Panga- ja rusukalde metsad	FV	FV
2180 Luitemetsad rannikul	U1	U1

- FV – soodne, U1 – ebapiisav, U2 – halb
- Nii ebapiisav kui halb loetakse ebasoodsaks seisundiks

Hinnangud 2025 aruandes

Elupaigatüüp	Levila	Pindala	Struktuur	Tuleviku- väljavaade	Seisundi koondhinnang
9010 vanad loodusmetsad	FV	U1	U1	U1	U1
9020 vanad laialehised metsad	FV	U1	U1	U1	U1
9050 rohundirikkad kuusikud	FV	U1	U1	U1	U1
9060 okasmetsad oosidel	FV	U1	U1	FV	U1
9180 pangametsad	FV	FV	FV	FV	FV
2180 luitemetsad	FV	U1	U1	U1	U1

Boreaalse vööndi metsade looduskaitseline seisund (koondhinnang) 2025

	Rootsi	Läti	Soome	Leedu	Eesti
9010 Vanad loodusmetsad	U1	U2	U2	U2	U1
9020 Vanad laialehised metsad	U1	U2	U1	U2	U1
9050 Rohundirikkad kuusikud	U1	U2	U2	U2	U1
9060 Okasmetsad oosidel	U1	U2	U2	U2	U1
9180 Panga- ja rusukalde metsad	U1	U1	U1	FV	FV
2180 Luitemetsad rannikul	U2	U2	U2	U1	U1

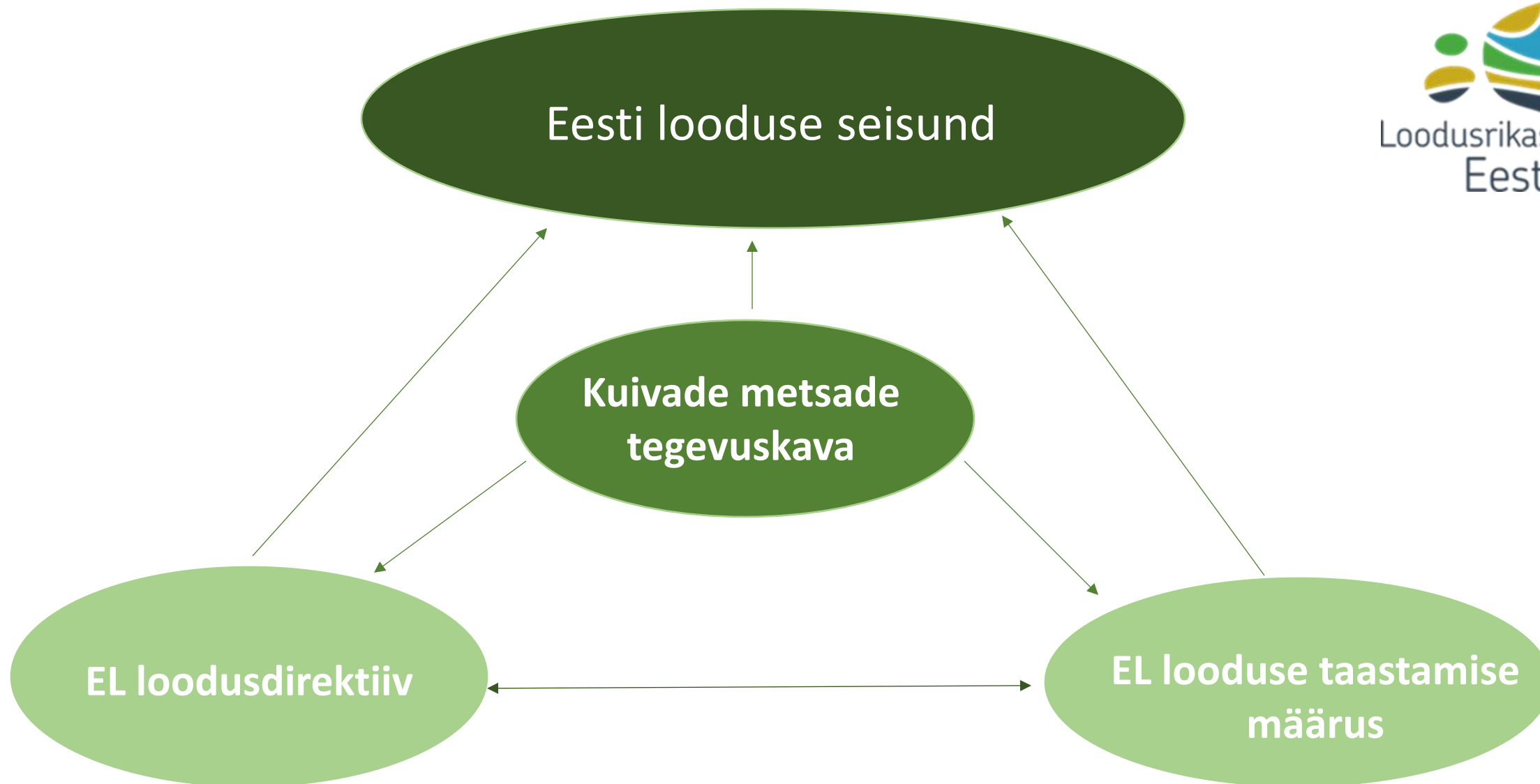
FV- soodne, U1- ebapiisav, U2 – halb

Looduskaitse seisund ja selle trend

	Rootsi		Läti		Soome		Leedu		Eesti	
	CS	Trend	CS	Trend	CS	Trend	CS	Trend	CS	Trend
9010 Vanad loodumetsad	U1	I	U2	D	U2	D	U2	D	U1	D
9020 Vanad laialehised metsad	U1	S	U2	D	U1	S	U2	D	U1	D
9050 Rohundirikkad kuusikud	U1	S	U2	D	U2	S	U2	S	U1	D
9060 Okasmetsad oosidel	U1	Teadmata	U2	D	U2	D	U2	S	U1	D
9180 Panga- ja rusukalde metsad	U1	S	U1	D	U1	S	FV	I	FV	S
2180 Luitemetsad rannikul	U2	S	U2	S	U2	D	U1	D	U1	D

- CS – looduskaitse seisund (koondhinnang), FV – soodne, U1 – ebapiisav, U2 – halb, I – paranev, S – stabiilne, D - halvenev

Aitäh!